

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΑΚΗΣ

Δημοσιεύοντες όμεσως μετά τας ἐν τοῖς συνόροις γενομένας συμπλοκὰς κατὰ τὸν παρελθόντα Μάιον τὴν εἰκόνα καὶ σύντιμον βιογραφίαν τοῦ Λεωνίδα Πετροπούλακη, τοῦ δοξασαντοῦ, τὰ ἔλληνικὰ ὅπλα καὶ διασώσαντος, τότε τὴν τιμὴν τῆς ἐξ ἐνέδρας προσβληθείσης Ἐλλαδος. οὐδὲ ἐφανταζόμεθα καὶ ὅτι μετὰ θρηγύτατον χρόνον εἰς τὴν αὐτὴν θὰ εὑρισκόμεθα ὑποχρέωσιν, ἀλλ' ἡδη διὰ νὰ ἀποτίσωμεν ἐκ νέου φόρου τιμῆς πρὸς τὸν γενναῖον στρατιώτην ἀποθνήσκοντα. "Αλλως δικαὶος ἔδοξε τῇ αἰληρῷ τοῦ θανάτου μοίρασθαις οὗτοι προώρως θέλει νὰ ἀφερπάζῃ, τὸν ἔνα μετὰ τὸν ἄλλον, πάντας ἐκείνους ὃν ἡ στέψης πλήττει κακοίως τὴν ἐπιστήμην, τὴν κοινωνίαν, τὴν πολιτείαν τὸν πατρίδα.

Ο Λεωνίδης Πετροπούλακης, γεννηθεὶς ἐκ μεγάλης καὶ εὐλεοῦς οἰκογενείας, νεώτατος τὴν ἡλικίαν, ἀκολουθῶν τὰς οἰκογενειακὰς παραδόσεις, κατετάχθη μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ἐπιλογίου εἰς τὸ τότε σῶμα τῆς δροφυλακῆς, μετὰ ἐν ἔτος δὲ προήγηθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἀνθυπαπόπειτοῦ.

Δύο κυρίως σημεῖα δύναται τις νὰ διακρίνῃ, σημεῖα ἀληθίας ἐνδοξά, εἰς τὸν στρατιώτην δίου τοῦ Λεωνίδα Πετροπούλακη: τὴν ἐπανάστασιν τῆς Κρήτης καὶ τὸ 1866, καὶ τὰς τελευταίας ἐν τοῖς συνόροις συμπλοκὰς. Ὑπολογίας διν εἰς τὸ σῶμα τοῦ πεζικοῦ κατὰ τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1866 καὶ ὑπὸ εὐγενοῦς ἐμπνεόμενος ἐνθουσιασμοῦ, καταρτίσας σῶμα μεταξὺ τῶν πρώτων ἐκ συμπλοκιών του Λακωνῶν κατῆλθεν εἰς τὴν πολυπληνήτην σύμβουλον καὶ συμπαραστάτην ἔχων τὸν πατέρα αὐτοῦ ἵνα ἀγωνισθῇ τὸν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγῶνα. Παραμείνας ἐν Κρήτῃ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαναστάσεως ἐπεδείχατο ἀρετὴν θαυμασθεῖσαν ὑφ' ἀπόκτητων, παρευρεθεὶς εἰς τὰς σπουδαιότερας μάχας. Ἐν Λασιθίῳ εἶχεν ἀντιμέτωπον τὸν 'Ρετζέω-Πασσάν, μετὰς μανιαδώς εἰργάσθη πρὸς καταστολὴν τῆς ἐπαναστάσεως ἐκείνης καὶ τὸν διπτὸν τόπον καρτεροφύγως καὶ πάλιν ἀντιμετώπισεν κατὰ τὰς τελευταίας ἐν Θεσσαλίᾳ συμπλοκὰς. Ἀλλ' οὔτε τὸ 'Αρκάδιον οὔτε τὸ Βαρφέ, θυσίαι ἐκ τῶν πρωτοφρανῶν εἰς τὸν βωμὸν τῆς Ἐλευθερίας, δὲν συνεκίνησαν τὴν πεπολιτισμένην Εύρωπην καὶ τὰ γενναῖα τῆς "Ιδη; τέκνα καὶ πάλιν ἔμεινε ὑπὸ τὸν βαρὺν τῆς Τουρκίας ζυγόν.

Ἐν Κρήτῃ προκινδυνεύων ἐξελέγη βουλευτὴς ὑπὸ τῶν συνεπχριώτῶν του τὸ τρίτον ἡδη καὶ ἔκτοτε διαρκῶς ἔντεπροσώπευε τὴν ἐπαρχίαν Γυθείου, ἀπαξὲ μόνον ἀποτυχῶν.

Κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπιστράτευσιν διορισθεὶς διοικητὴς τοῦ Ζου πεζικοῦ συντάγματος κατέβηκεν ἀτρύτους κόπους πρὸς ἀκπαίδευσιν τῶν ὑπὸ αὐτὸν ἀνδρῶν, προσβληθεὶς μάλιστα ἐν τέλει ὑπὸ δεινῆς νόσου ἡς τὰς σπέρματα ἀπομείναντα ἔφερον αὐτὸν εἰς τὸν τάφον.

Ἐν ταῖς παρὸ τὰ σύνορα γενομέναις συμπλοκαῖς ὁ Πετροπούλακης ἐγούμενος τοῦ κέντρου τῆς στρατιωτικῆς πορφατάξεως καὶ ἔχων ἐπιδεξίας συντεταγμένης τὰς δυνάμεις δὲ διφέρει συνέτεινε πρώτιστα εἰς τὴν τόσον τιμῆσασκαν τὰ ἡμέτερα ὅπλα ἐπιτυχίαν.

Ο νοῆμαν τῆς Λακωνίας λαὸς συναισθανόμενος τὰς ὑπηρεσίας δὲ παρέπειν ὁ Λεωνίδας Πετροπούλακης τῷ ἔθνει διὰ πλειστούψηφέρχεις καταπληκτικῆς ἀπέστειλεν αὐτὸν ἐσχάτως πρῶτον ἀντιπρόσωπόν του εἰς τὸ Κοινοβούλιον. Δὲν ἐπρόφθασεν δικαὶος ὁ γενναῖος στρατιώτης νὰ παρέσχῃ δείγματα τῆς μετριοπαθοῦς καὶ ἀγαθῆς πολιτείας του ἀφροπαγεῖς ὑπὸ τοῦ ἀδυσωπήτου θανάτου.

"Η κηδεία αὐτοῦ γενομένη μεγαλοπρεπῶς καὶ ἐπιβλητικῶς ἔδειξεν δτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς γνωρίζει νὰ τιμῇ τοὺς μετ' αὐταπερχομένους ἐργαζομένους ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ δτι, αἱ ἐκπληροῦντες τὸ καθήκον αὐτῶν ἀποθνήσκοντες ζῶσιν εἰς τὰς καρδίας τῶν ἐπιζώντων.

Ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΕΩΝ

Αἱ ἡμέραι τῶν Ἱορτῶν καὶ τῶν διασκεδάσεων παρῆλθον. Τὸ Κόριε τῷρε διεράμεων διεδέχθη τὰ φαιδρὰ ἀστυτα, οἱ μονάρεις περίπεται τοὺς εὐέμενους χορούς, ἡ λιτότης τῶν νηστησίμων φρυγητῶν τὴν πρώτην δαψιλῆ εὐωχίαν. Εἰς ἡμέρας ἀνήκει νῦν τοὺς κατὰ τὰς εκδόσεως τελευταίους ποιούντας λόγον περὶ τῶν ἐφετεινῶν "Απόκρεων νὰ εἴπωμεν τὴν τελευτικὴν περὶ αὐτῶν κρίσιν.

Καὶ ἡ κρίσις ἡ ἡμετέρας δὲν δύναται: νὰ εἴναι διάφορος τῆς γενικῶς παρὸ πάντων ἔξενεγθείσης. Διὰ τὰς Ἀθήνας αἱ "Απόκρεων ἐφέτος ὑπῆρξεν ὁμολογουμένως ἔκτακτοι. "Ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπετελέσθη μεταχριστική μηχική, ὥσκνει τὸ αὐτοσχέδιον κομιτάτον νὰ είχεν ἐπικλεισθῆ εἰς βούθειάν του τὴν διερμηνικὴν δύναμιν τῆς μηχίστης Ἀριδίδος. Ἡ πόλις μας ἐκοιμήθη ἀφ' ἐσπέρας οὐχ συνήθως εἶναι, ἡσυχος, νηφάλιος, ἀθόρυβος, κονιορτώδης, παρημελημένη, ἐγκαρτεροῦσα ἐν τῇ ἀσκητικῇ σχεδὸν αὐτηρόττητι τῶν ἡθῶν της, ἀρκουμένη εἰς ἐναὶ ὁ δημοσιός χορούς προβληματικῆς αεμνοπρεπείας. εἰς πέντε δὲ δόμινα τετραμένα, εἰς εἰκοσάδεκα σπιθαμιαῖσιν Μακεδόνων μὲ κράνος φυνταποιῶδες ἐκ ναστοχάρτου καὶ εἰς τὰ ἐπιπρόσθετα φῶτα ὀλίγων ωρτινωδῶν πυρῶν· καὶ τὴν ἐπαύριον Κυριακήν, ἐπὶ τινας ὥρας τούλαχιστον ἐφάνη κάτι τι ὡς Νίκαια—ἀνευ τῶν σειρῶν —ὡς Νεάπολις, ὡς Ηλαίσιοι, κάτι τι ἵσως καλλίτερον τῶν Παρισίων καὶ μὴ ἐκπλαγῆτε διὰ τοῦτο, ἀφοῦ αἱ παρισιναὶ ἐφημερίδες ὁμολογοῦσιν ὅτι ἐφέτος ἡ ἀπόκρεως παρῆλθε ψυχροτάτη ἐν τῇ μεγαλοπόλει ἐκείνη ἔνεκκα τῶν διεισταχμένων σιθηρωτάτων πολιτικῶν περιστάσεων.

"Η ἀμιλλα, ὡς προεικοντεύσαμεν, ἐθυματούργησεν. "Ολοὶ ἐπεχειρήσαν νὰ κάμωσι κάτι τι νέον, ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ δὲ ταύτη καὶ τῇ πεποιθήσει τῇ κοινῇ συνέρρευσε τὸ φιλοθέακον κοινὸν τῆς πρωτευούσης καὶ κατεπλημμύρησε τὰς δόδους ἐν συρρῷ, ἡτίς εἰς οὐδεμίαν ἄλλην περιστάσιν ἔχει ἔως σήμερον παρατηρηθῆ. Καὶ τὸ πρωτοφράντες ὑπῆρξε τῷ δηντὶ, αἱ δὲ μυριάδες τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης αἱ συνωστιζόμεναι μέχρις ἀσφυξίας εἰς τὰς δόδους, εἰς τὰ παράθυρα, εἰς τοὺς ἔξωτας καὶ εἰς αὐτὰς τὰς στέγας εἰδον ἔτι οὐδέποτε ἄλλοτε εἶχον ἔδη ἐν τοιχύταις ἡμέραις. 'Αλλ' ἐπειδὴ ἐπρόκειτο νὰ μείνῃ εὐχαριστημένη ἐκτὸς κάτων καὶ ἡ φιλοκαλία, ἐν ὄνοματι αὐτῆς λαμβάνουμεν τὴν τόλμην νὰ λακήσωμεν καὶ νὰ ἐπιφέρωμεν ὀλίγας παρατηρήσεις σήμερον, μὲ τὴν βεβαιότητα δτι δὲν θὰ παρεξηγηθῶσιν οἱ λόγοι μας ἀφοῦ ἡ πανήγυρις παρῆλθε πλέον καὶ σκοπὸς ιδιοτελεῖς δὲν ὑπάρχει εἰς αὐτούς.

Βεβαίως ἐπίνοιαι εὐφυεῖς καὶ ιδίως καλῶς ἐκτελούμεναι δὲν ἔλειψαν. 'Ο λαός μας εἶναι φύσει φιλοσκώμυμων, ἀρεσκόμενος εἰς τὴν δικαιωμάτην τῶν λαρυγγῶν του. Διὰ τοῦτο πολιτικὴ τινες παραδίαις ὑπῆρξαν ἀξιόλογοι, οἵον δὲ διὰ τῶν πλοίων παριστανόμενος ἀποκλεισμός, ἐξαιρέτως ἐπιτυχῆς τὴν ἐκτέλεσιν, ἡ εύφυης παράστασις τοῦ Ισαζυγίου ἐν τῷ προϋπολογισμῷ διὰ τῶν ἀσκῶν, δὲ κρεμάσας εἰς τὸν πετενὸν τὸ περισσευμα τῶν 4 ἑκατομμυρίων, καὶ αὐτὴ ἐπίσης

ἡ διὰ σκελετῶν παράστασίς τῶν κυριωτέρων πηγῶν τοῦ ἔθνικοῦ ἡμῶν πλεύτου, μὲν διὸν τὸ πένθιμον αὐτῆς. 'Ως συμβολικὴ παράστασίς ἀρίστη ὁμολογουμένως ἡτοὶ ἡ τοῦ ἱταλικοῦ συλλόγου τῆς Εὐθυμίας (A propos!... συγχαίρομεν τοὺς ἐδῶ ἀδελφούς ἵταλούς διότι ἔννοοῦσι νὰ διατηρήσωσι τὴν εὐθυμίαν των εἰς πεῖσμα τοῦ Ροβελάν !), ἡ παραστᾶσα τὸ δῆμον τῆς προόδου, χαριεστάτη, καμψή, πολυτελής, δικαιίως τυχοῦσα τοῦ πρώτου βραχείου. 'Ωστάτες ὡς ἀπεικόνισις ἔθιμων ἐγγωρίων ἡτοὶ πιστοτάτη καὶ ἀξιολογωτάτη ἡ πομπὴ τοῦ γάμου τῶν γωρικῶν. Παρεκτός δημως τῶν ὄλιγων αὐτῶν εὑφων παραστάσεων, καὶ λαπτεὶ ὄφειλομεν νὰ τὸ εἶπωμεν ἡ ἡσαν ἀτυχέσταται τὴν εὔρεσιν ἡ ἡσαν φορτικαὶ καὶ ἀπειρόκαλοι τὴν ἐκτέλεσιν, ἡ ἡσαν ἀπροσδιόνυσοι ἡ ἐντελῶς ἀποτρόπαιοι. Οὕτως οἱ ἐπιχειρήσαντες νὰ παραστήσωσιν ιστορικὰς ἡ μυθολογικὰς σκηνῆς ἀπέτυχον οἰκτρῶς, διότι αἱ τοιαῦται παραστάσεις ἡ πρέπει νὰ είναι πολυτελεῖς καὶ ἀκριβέσταταις ἡ πρέπει νὰ λείπουν. Ποίαν σημασίαν είχεν π. χ. ὁ Ἀρχιμήδης, ἡ ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους, διηρημένος μάλιστα εἰς δύο εἰκόνας 1ην καὶ 2αν ὑπενθυμίζούσας κάπως τὰς πράξεις τοῦ περιωνύμου δράματος τοῦ κόμπτος Δεκάστορος; Διατί τάχα τὸ μαῦρον ἔκεινο πλεύτον, τὸ φέρον ως ἐπιβάτας Μακεδόνας μὲ κράνη Σταυροφόρων νὰ λέγηται Ἀργώ καὶ νὰ μὴ λέγηται τρεχαντήριον «ὁ Ἄγιος Παντελεήμων»; «Οσον δὲ πλαστικὴ καὶ ἀν ἡτοὶ ἡ παράστασίς τοῦ Προμηθέως δεσμώτου, ἡ θέση ἔκεινη δύο γυμνῶν ἀνδρῶν ὑπὸ τὸν παγερὸν βραχεῖλην τῆς ἡμέρας ἔκεινης δὲν ἔκαμνε νὰ φρικιάσιν ἐκ ψύχους οἱ θεαταί;

'Ακατανόητος δουν ἀνάρμοστος ἡτοὶ καὶ ἡ καταλαβούσιτε τοὺς πάντας πατριωτικὴ μανία, ἡς ἔνεκκα κύτυχησκεν νὰ ἴδωμεν τὸν ἀνδριάντα τοῦ Ρήγα τοῦ Φερραρίου, κατακλιπόντα τὸ παρὰ τὸ Πανεπιστήμιον βάθρουν του καὶ ἀπαγγέλλοντα—Θεὲ τοῦ ἑλέους!—ἀπαγγέλλων, ναὶ, στίχους!, νὰ ἴδωμεν τὴν Ἑλλάδα μὲ πόδα ὑπερμέτως εὔτραφη θρύσουσαν τὰς ἀλύσεις καὶ πατούσαν τὸν Ὁθωμανὸν καὶ ἐν ἀλλῇ πάλιν είκόνι τὰς σκιάς τοῦ Ρήγα, τοῦ Καποδιστρίου καὶ τοῦ Κοραῆ ἑξεργομένας τῶν ἀναικτῶν τάρων των! Πρὸς Θεοῦ! δὲν ἡτοὶ δυνατὸν τὴν ἡμέραν ἔκεινην τῆς ἀδόλου εὐθυμίας, τῆς φαιδρότητος, τῆς κοινῆς διεκσκεδάσεως, ν' ἀφεθῶσιν ἡσυχοι εἰς τοὺς τάφους των οἱ κλεινοὶ πρόγονοις ἡμῶν καὶ οἱ ἥρωες τῆς ιστορίας μας; 'Ητο ἀνάγκη τάχα νὰ γείνῃ καὶ ἐν μάση 'Απόκρεψ ἐπιδειξίς τῆς φιλοπατρίας μας ἡ ἀπόρκειτο ν' ἀποδειχθῇ ὅτι ὑπάρχει μεταξὺ τῶν δύο αὐτῶν πραγμάτων στενὴ σχέσις καὶ συγγένεια; Τὸ βέβαιον είναι ὅτι τὰ θεάματα ταῦτα ἀπέκτων παραδόξως Ἰλαρίον χαρακτήρα τῇ ἡμέρᾳ ἔκεινῃ καὶ ως νὰ μὴ ἥρκει τοῦτο, ἀλλαχοῦ—διότι φάνεται τὸ αἰσθηματικὸν γενικὸν ἐν Ἑλλάδι—ἡ Ἰλαρίτης ἔφθισεν εἰς τὸ κατακόρυφον, διότι, καθὼς ἀνέγνωμεν εἰς ἐπαρχικὴν ἀφημερίδα, παρέστησε κάπου δριλός μετημφιεσμένοιν τὸν Λεωνίδαν ἐν Θερμοπύλαις, ἐν τῇ παράστασι δὲ οἱ Σπαρτιάται ἀπέκρουν γενναίως τοὺς ἐπιτίθεμένους Πέρσας διὰ . . . σφρόδων τουφεκούδισμῶν!

Τί δὲ νὰ εἶπωμεν περὶ ἔκεινων εἰτίνες ἐπενόησκεν νὰ παραστήσωσι κηδείας, πτώματα, ψυχορργούντας, ἀγγέλους καὶ δχίμονας—ἀγγελον μὲ μύστακα ἀρτιφῆ, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, καὶ δαιμόνας ἡσοιδωμένον, μὲ κέρατα βούς—διαφιλονεικοῦντας τὴν ψυχὴν τοῦ θυνάκουντος; Τίς φαντασίας ζαφερά, πένθιμος, μισανθρωπός χυδαῖος Χολβαῖν ἡ Ὁρανία ἐνέπνευσεν εἰς αὐτοὺς τὴν ἴδεαν τοινύτων θεκμάτων ἐν τοιαύτῃ ἡμέρᾳ καὶ πῶς ἡτοὶ δυνατὸν νὰ σκέπτωνται ἐν

συνειδήσει ὅτι ἡτοὶ δυνατὸν διὰ τούτου νὰ προξενήσωσι τέρψιν εἰς τοὺς συμπολίτας των;

Τὰς παρατηρήσεις ταῦτας ἀπευθύνομεν δχι εἰς αὐτοὺς τοὺς ἔξ ἀπειρίας βεβαίως καὶ ἔξ ἀπειροκαλίας ὑποπεσόντας εἰς τοιαῦτα χρυνδοὺς λάθη, ἀλλ' εἰς τὸ Κομιτάτον, καὶ δχι τὸ ἐφέτος σχηματισθέν, διότι τὰ καθήκοντα αὐτοῦ Ἑλληνῶν, ἀλλ' εἰς τὸ σχηματισθησόμενον κατὰ τὸ ἐπιόν ἔτος, διότι πιστεύομεν ὅτι τὰ ἐφέτος γενόμενα ἡσαν καλὴ ἀπεργὴ φιλοκάλου μεταρρυθμίσεως: τῶν 'Απόκρεων εἰς τὸ ἔξτης καὶ ως τοιαύτην εὐφρυσύνως τὴν χαριτίζομεν. Τὸ μέλλον Κομιτάτον ἐγκαίρως σχηματιζόμενον καθήκον ἔχει νὰ διαγράψῃ ἐν τῇ προκηρύξει του τὸν κύκλον ἐντὸς τοῦ ἐποίου ὄφελουν νὰ ζητῶσι τὰ θέματα οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ διαγωνίσθωσι περὶ τῶν βραχείων, καθὼς καὶ νὰ διασκευάσῃ μὲ περισσοτέραν φιλοκαλίαν τὸν ἔξωστην ἐφ' οὐ θὰ ἐδρεύῃ διὰ νὰ παρέχῃ ὑπόδειγμα διακυսμήσεως εἰς τοὺς ἀλλούς.

Οὕτω τὰ ὄλιγα ταῦτα ἀτίνα σήμερον ἐγράψαμεν ως ἐπίλογον τῶν ἐφετεινῶν 'Απόκρεων δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι καὶ ως πρόλογος τῶν τοῦ προσεχοῦς ἔτους.

Τσοπανάκης

ΑΤΤΙΚΑΙ ΗΜΕΡΑΙ

'Η Βουλγαρία πάλιν κάμνει τὰ 'δικά της. Στάσεις, ἀντιστάσεις, ἀπανκαστάσεις διαρκῶς συμβαίνουν ἐν αὐτῇ. Οι ἀνθηγεμόνες ἔριζουν, αἱ φρουραὶ ἀλληλοσφράζονται, δῆλη ἡ χώρα είναι ἀνάστατος. 'Η δὲ Ἑλλὰς ἀπολαύσυντας τὴν μακαριότητα τῆς εἰρήνης βλέπει μακρόθεν ἀπαθής τὰ γενόμενα καὶ ἀρκεῖται ἴσως νὰ φιθυρίζῃ καθ' ἔκυπτην: "Ἄν δὲν ἡμην Ἑλλάς, θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἡμαι Βουλγαρία!

*

"Ολικ τὰ κακὰ συνέδησαν εἰς τὴν χώραν ἔκεινην μετὰ τὴν ἔξωσιν τοῦ ἡγεμόνος Ἀλεξανδρού, ως νὰ ἐτιμώρει αὐτὴν ὁ Θεός διὰ τὸ ἀνόμημα της. Τῷ ὅντι ἐνῷ φάνεται ὅτι εἰς τὴν Βουλγαρίαν ἔπεσεν ἡ ἀρά τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν Βάττεμβεργ ἔπεσεν ἡ εὐλογία.

*

"Οπως εἰς τὰ ἀτόμα οῦτω καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἡ κρίσις ἔρχεται πάντοτε μετὰ τὰς συμφοράς. 'Εδέησε νὰ πάθωσι τὸν ἐν Μασσάβῃ ὄλεθρον οἱ Ἰταλοί, διὰ νὰ ἐπέλθῃ εἰς τὴν κυβέρνησίν των οἱ πρὸ μηνὸς τώρα διαρκοῦσα· κρίσις.

Τσοπανάκης

